

Minnen från pappas trädgård

 INGE-BERT TÄLJEDAL

I.

Zoom fanns inte då.
Man var tvungen att gå närmare
själv.

Lejongapets nos
stod framför en, mycket högre än
nu.

Solen mot min rygg
lyste rakt i blommans ansikte,
gult.

Gulare än nu.
En flock skrattare som liknade
mig

stod och tittade
vid det nyuppförda växthuset.
Vi

hörde alla till
en och samma sort, de skådandes
släkt.

Minnet säger mig
att den blomman såg mig så som jag
den.

2.

Så kort som farfar var
rörde han sig nära naturen.
Han gick som en igelkott genom gräset
utan att säga så mycket,

en något sluten man.
Undantaget kom när man såg att
det började lysa rött ibland kartan.
Då blev han hastigt förvandlad

till hök till vråk till örn,
svävande i högsta beredskap
på vakt över skeenden som beretts i
tysthet ett år sedan senast,

sen förra årets skörd.
Jordgubbslandet purrade honom
till återtänd vakenhet. Som en yngling
girig på liv och på bären

förvånade han mig.
Landet var egentligen pappas
och inte alls stort. Men nånting i farfars
bakgrund blev glödande där. Han

la träull under var
planta för att skydda mot röta.
Mot angrepp från fräcka snöskator hängdes
prasslande blankt aluminium

runt kringom i träden.
Ansvaret att avgöra när det
var rätt tid att plocka bären tog farfar,
det krävde erfarenhet av livet

och kunskap. Helighet
talade han inte om, sällan
om något av vikt. Han kunde knappt stava.
Men säkert kände han till en hel del.

3.

Först grunden,
tre spadar sand till en cement,
man fyller på med sten, av sparsamhet
men också
för att konstruktionen ska bli fastare.

Om bruket
ska bli så starkt som möjligt är
det nödvändigt att röra om tills allt
har samma
grå nyans och ingen strimma avviker.

Det fordras
rätt mycket vatten. Mer och mer
kan man få hålla i allteftersom
det tjocknar.
Tillverkning av Portland innefattar att

man torkar
ingredienserna i ugn
så de blir hygroskopiska. Det gör
att vatten
sen kan binda hårt till kalk- och lerkornen.

Med skyffeln
drog pappa linjer hit och dit
och vände upp sån sand som låg längst ned.
Att blanda
murbruk är en angelägen levnadskonst.

Cement var
förstås främst medel, inte mål,
om än ett viktigt. Ewig salighet
i himlen
är det enda målet av betydelse.

Som Luther
var pappa ändå rätt förtjust
i sånt som växer. Datum för vår dom
är oviss,
hur det går med sådden också osäkert.

Det sägs att
man frågat Luther vad han såg
som lämplig syssla ifall slutet sker
i morgon.
Svaret, sägs det, blev: "Plantera äppelträd!"

Så drastiskt
uttryckte inte pappa sig.
Men när han på sitt sista läste nåt
så var det
Bibeln och broschyrer över frösorter.

På platsen
han valde för sitt växthus var
från början bara sten och slybestånd.
Till sist fanns
sten och tätt buskage. Men också växthuset.

På sidorna om landet gick det stigar,
i centrum hallonen. Längs dessa stigar
gavs en struktur åt dofter, buskarnas
kontaktnrop. Vi sprang på dessa stigar,
naiva djur som ännu inte tyngts
av dunkla vitsar om att det är stigar

och inte mål som skapar meningen.
När han blev dålig hade pappa klart
med näckrosdammen, hade anlagt stigar
som ledde dit från hallonlandet och
spaljén med vita vindruvor. När han
sen dog, förföll allt utom minnets stigar.

I dis hörs sångaren som tröstade
och trodde. Ångaren som stävar ut
mot Björköfjärden anas från vårt berg.
På fördäck bär den bud om blod och eld
i sommarfriden. Långt bort hornmusik
som smattrar. Tiden går emot sitt slut
och alla kallas hem från alla stigar.

Om mänsklighetens räddning sjöng han iförd
sin Frälsisuniform på torg och stigar.
Ingen kan veta stunden. Innan han blev
till jord själv lyste marken på hans stigar
i trädgården, min barndoms dofters stigar.

(Ghasel efter högt föredöme.)

INGE-BERT TÄLJEDAL, född 1942 i Värnamo, bor sedan 1965 i Umeå. Efter debuten 1961 med prosalyrik i Bonniers unglitterära tidskrift Rondo har han publicerat lyrik och prosa i *Provins* och andra tidskrifter samt utgivit diktsamlingarna *Eurydikesvit och andra dikter* (1981), *Gräshoppssångaren* (1982) och *Pro Memoria* (2002).